

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART LAPJA

— A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE —

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyesületi tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FÜSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGETH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, I. sora a köziratok, hirdetések és előfizetések kiadóhelye. — Köziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztár c. chequeszámla 10.489. szám.

A nagy kavarodás.

Azt mondja egy régi példaszó, hogy: az kiabál legjobban, a kinek a háza ég.

Nálunk ezt úgy lehetne alkalmazni, hogy: azok kiabálnak legjobban, a kik a házat felgyújtották...

Mert azok gyanúsítanak legjobban, a kik meggyanusítottanak hiszik és hirdetik magukat; azok vádolnak leginkább, a kik a megvádoltak vértanúságát akarják a maguk számára lefoglalni.

Hogy ebben a gonosz játékban ki keveri a kártyákat, ki idéz elő minden kavarodásra még nagyobb kavarodást, azt csak sejtjük, de bizonyossággal nem merjük még megállapítani, a míg a pozitív adatok kezeink közé nem kerülnek...

Annyi bizonyos, hogy a házat más oldalon gyújtották fel; az is bizonyos, hogy a «vármegye becsülete» és «az adott szó» hamis beállítása szolgáltatta a legelső okot a nagy kavarodásra; amde ezek csak puszta dicszavak, melyek nem bírtak és nem bírnak a meggyőzés erejével és csupán csak azért vették fel, hogy spányol falkának vagy takarónak szolgáljanak annak elpalástolására, hogy itt a hatalom harca folyik a hatalom ellen: a hatalomért; más szóval: egy csoport küzd a főispáni méltóság ellen, a főispáni hatalom meggyengítésére, de saját hatalmának megerősítésére vagy megtartására.

A ki figyelemmel kísérte az eseményeket a legelső fejlődési processzustól egész a mostani nagy kavarodásig, annak kételye sem lehet abban, hogy ennek a talaja már régebben gondosan elő volt készítve. Itt csak megismétlődtek mindazon események, melyek a vármegyében már szinte hagyományosak: hogy szeretik, becsülik, sőt dicsőhymuszokkal, tónjénfűsttel kábitják el a főispánt mindaddig, a míg az ugynevezett intézők akarata mindenben érvényesülhet, de azonnal hátra fordítva szembe kerülnek vele, ha csak egy esetben is más véleményen vagy nézeten talál lenni; ha pedig még elég vakmerő saját akaratának érvényesülését is megkísérelni, akkor mindjárt rázúdítják a «feszítsd meg!» anathémáját. Így történt ez a közelmúltban gróf Haller, Hol-

laky és Ugron János főispán-sága alatt is; de van valami megdöbbentő abban a következtetésben, hogy a mozgalom élén úgy a múltban, mint a jelenben csaknem ugyanazok a vezető egyéniségek állanak.

A most folyó küzdelemben dr. Damokos Andor személye volt az összehúzó pont, mely körül a harc kezdetét vette; őt állították a nagy mérkőzés középpontjába és azt igyekeztek aközvéleményre oktroyálni, hogy az, ki a múltban Damokosra szavazott most is köteleles részavazni, ha — az ő felállított tételük szerint — még továbbra is helyet akar foglalni a becsületes emberek sorában. De az csak fikció volt; a bekövetkezett események logikusan azt látszanak bizonyítani, hogy dr. Damokosnak azért igyekeztek többséget biztosítani, hogy a választásnál Ugron Ákóst — ki Damokost nem volt hajlandó támogatni, leszavazhassák és e leszavazással felsőbb helyen lehetetlenné tegyék.

Támogatni fogjuk ez igazságokat, megcáfolhatatlan tényekkel; tény az és pedig bevallott tény, hogy a tízes bizottság egyik tagja bevádolta Ugron Ákóst főispánt a belügyminiszternél, hogy itt a városban a «függetlenségi 48-as pártot szervezte és annak elnökségét elvállalta», holott ma már egészen bizonyos, hogy annak a szomorú pártszervezésnek az eszméje is az ő kohójukból került ki, a hol előzetesen már a vezetőszerepeketszében kiosztogatták maguk között, másokat pedig és a nagyközönséget szívesen látták: *statistáknak*.

Tény az és pedig köztudomású tény, hogy éppen azok, a kik a vármegye autonómiáját olyan nagy garral fennen hirdették, nap-nap mellett felszadgáltak Pestre, hogy törekvéseiknek onnan szerezzenek támogatást, holott a vármegye autonómiáját, békéjét, nyugalomát csakis itthon lehetett volna kölcsönös lojalitással, kölcsönös megállapodással helyreállítani. Tény az, hogy benyújtottak a főispánhoz egy olyan ukázt vagy mint ők nevezték ultimátumot, a minőt csak a szentséges és mindenható cár szokott hűalattvalóinak kegyelmesen kiadni.

Tény az, hogy közönséges pletykák alapján igyekeztek Ug-

ron Ákóst azzal is befektetni, hogy a szájába adtak és közforgalomba hoztak olyan kijelentéseket, melyeket ő nem tett és nem is tett, de a melyek szintén alkalmasak lettek volna pozícióját felsőbb helyen megingatni.

Tény az, hogy tárgyaltak itt lent dr. Hinléderrel, Sebessivel, gróf Hallerrel és mindenkivel körül csak feltételezheték, hogy a főispán iránt nem viseltetik a kellő jóindulattal, és végül tény az, hogy Budapesten Andrassy minisztertől kezdve Hadik gróf államtitkár, Ugron Gábor, Hollaky Arthur és még sok másokon végig mindent megkíséreltek a főispán pozíciójának gyengítésére, vagy ha jobban látszik saját akaratuk megerősítésére.

És akkor még mindég, még most is oda állnak a közvélemény forrása elé és azt vitatják, azt állítják, hogy a főispánt még mindég becsülik, szeretik, ellene nem törnek; hát mi is hisszük, hogy szeretnek — már valahol máshol látni.

Mi is tudjuk mi történt és mi történi itthon a kulisszák mögött, sőt azt is tudjuk minden parányi részletében, hogy mik történi odafent Budapesten, mert nekünk erre a fővárosban kitűnő összeköttetések vannak és miután mindezt tudjuk, éppen azért vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy mindent megvilágíthatunk az igazság fényében. Megkönnyíti feladatunkat még az is, hogy mi nem egyénekért, nem érdekért, nem a hatalomért küzdünk, hanem egyenesen a vármegye közönségének, békéjének és nyugalomának szent érdekéért.

A különböző aláírásokkal ellátott, de egy műhelyben készült cikkek közül eddig egyetlenegy volt, mely nyílt sisakkal öszintén, egyenesen bevallotta: hogy neki igenis a főispán személye ellen van kifogása és ez az egy Ugron Zoltáné volt, a ki legalább birt anyai erkölcsi bátorsággal, hogy gondolatait ostya nélkül, meztelenül kimondja. Intencióját és célját lehet bírálni, lehet kárhözváltani, de azért nyíltsága feltétlen becsülésre tarthat igényt. És ha nem képviselte, nem fedte volna az ő intenciója és célja a tízes véleményét, módjukban lett volna ellene nyilatkozni, de ezt nem tették;

a miből okszerűen az következik, hogy osztoltak is benne.

A most vasárnap megjelent cikkekkel és azok megnevezett és anonym íróival nem bocsátkozunk polemikába; nem is érezzük magunkat erre illetékeseknek, a mi baja van Ugron Zoltánnak és Becsek Aladárnak dr. Hinléder Ernővel azt végezzék ők el egymás között, elég erősnek tartjuk arra mindegyiket.

De a mi ellentmondás van bennük arra vall, hogy nem jól egyeztetették össze és csak úgy történetelt meg, hogy bár egy malomban örölnék mégis más-más következtetésekre és eredményre jutnak.

Kimondattott, hogy a legnagyobb akadály Damokos Andor személye — nem akadály többé; ennek kimondása után felöltöztetik az *önként távozót* a nagy hősök mezébe és könnyek között érzékeny bucsút vesznek tőle. Félünk, hogy legközelebb eljön az idő, mikor könnyeiket ha nem is szégyelni, de mindenesetre sajnálni fogják; félünk, hogy nemsokára a távozását sem lesz épen olyan nagy okuk fájlalni; mert nem tehetünk róla, de ez a nagy áldozat, a melyet most az utolsó percben a kényszernek engedve dr. Damokos Andor a vármegye békéje érdekében állítólag hozott, ránk olyan komikus hatást tesz, mint az egyszeri részeg ember — kit a midőn a korcsmából kidobtak, cynikusan kacagva hátra szóllott: «Hátszenem muszáj nekemoda bent lenni.» Ez az egyik, a másik az, hogy a belügyminiszternek nemcsak az az óhaja, hogy Damokos távozzék, hanem az is, hogy ejtse el Sebessi János urat a saját pártja; hát ez tisztán a párt dolga, mert mi úgy vagyunk a legauthenticusabb forrásból értesülve, hogy a főispán — a ki kijelentette, hogy pártokon kívül marad — Dr. Pál Árpádot óhajtaná az alispáni székben, Dr. Sebessi Jánost pedig a főjegyzői állásban.

Most értünk el a kétségtelenül legkényesebb ponthoz. Beszélnek egy másik áldozatról is a mely még nagyobb és még nemesebb intenciókból fakad mint a Damokosé és ez az, hogy dr. Válcsik Ferenc vármegyei főügyész, hajlandó barátai kérésére a vármegye alispán-ságát elvállalni és pályázati kérését be is nyújtotta...

Itt álljunk meg egy pillanatra és gondolkozzunk...

Az áldozat tagadhatatlanul oly nagy, ha a szándék nemes és a cél tiszta, hogy ebben a galád, önző, érdekhajhászó csunya világban, a legnagyobb elismerés, sőt csodálatra is tarthat számot. Ha egy ember feláldozza virágzó és nagyforgalmu irodáját, ezrekre menő évi jövedelmét, hogy a közérdeknek önzetlen szolgálatait teljessé tegye, ez föltétlenül tiszteletet parancsol és behódolást követel. Egész multja, jellemé, függetlensége, a közigazgatás hosszú szolgálatában szerzett tapasztalatai, sikerei mindmind mintegy predesztinálják őt ez állásra, és igazán büszke lehetne a vármegye ha őt az alispán felelősségteljes állásában láthatná...

De... Fajdalom itt egy nagy "de" is van; a kavarodás már akkora, a közvéleményt úgy szétforgácsolták, a véleményeket olyan ellentétbe juttatták már egymással, hogy mi az ő határozott sikerében sem vagyunk képesek teljesen megbizni és ha ez elmaradna akkor hozta volna csak a legnagyobb áldozatot mert ezzel saját értékét, súlyát jóval alább szállítaná...

És higgyünk-e, hihetünk-e a nagy áldozat komolyságában, őszinteségében?

Igen, feltétlenül hittünk volna benne, ha akkor, midőn pártja tudatába jutott annak, hogy Dr. Damokos tovább nem tartható, önértzetesen s nem megalázkodva, férfiasan odalépett volna a főispán elé és azt mondta volna; ne bántsuk, ne marjuk egymást, az akadály mely a vármegye békejének útját állta elhárított, itt vagyunk mi jóakaró barátok, ne legyen meg se a te, se a mi akaratunk, állapodjunk meg egygyütt egy közös harmadik jelöltben, és egy mást támogatva, juttassuk azt diadalra a vármegye és a saját nyugalomunk érdekében.

Amde nem ez történt, mert ez a következetesség elvénél fogva nem történhetett; hanem felment egy négytagú küldöttség a főispánhoz, bejelentette Dr. Valentsik jelölését és kérte ehhez a főispán támogatását, a ki e szépen kiszámított váratlan fordulatra elkészülve nem lévén, nem is felelhetett egyebet, minthogy ezt a saját pártjának befogja jelenteni.

Ez a mód nem jól, nem helyesen és nem is tapintatosan volt vállaltva; van a "tíz" között sok olyan tisztességes, tapasztalatok gazdag tüzeben megedzett férfi, kinek kecsületében és önzetlenségében kételkedni is bűn volna, ám lássák el azok az ifjabbakat, a végletekre hajlókat őszinte, becsületes tanácsukkal és mutassák meg az egyedüli egyenes utat mely a kibontakozás felé vezet...

Persze ehhez minden tényezőnek az önzetlensége és egyforma jóakarata kívánatnak meg, mert a közvélemény, — mely

ez áldatlan és okatlan harcnak káros következményeit minden vonalon keservesen megsínyli, megelégette már a harcot és maga is becsületes béke és nyugalomra vágyik...

Ne állítsák a hatalmat — a hatalommal szembe; ne akarják mindenáron azt demonstrálni, hogy ők a győztesek; ne merítsék ki tudásukat mások hibáinak keresésében, de ismerjék el a saját hibájukat is; itt nem lehet győző és legyőzött, de lehet egy általános **nagy vesztes és ez a vármegye maga**, mely sohase lesz képes közigazdaságilag fejlődni, ha vezetői köznapi harcokban merítik ki minden erejüket. Mindegy akárki lesz is az alispán, csak megbízható, becsületes, munkaképes és erre kvalifikált ember legyen, kinek megválasztásában az egész vármegye bizalommal megnyughatik...

Hol van a nép?

(Erdővidéki levél.)

Országszerte beszélnek már róluuk. Híresek lettünk. Délkeleti ősi fészünkben mindenfelé elhallatszott a hangos lármá, mit vármegyénkben az alispánválasztás felidézett és a ki távol vidéken hallja a személyes túszák gyűlöletes hangját, a tekintély és befolyás védelmében támadt bosszúkiáltásokat, egyesek megrágalmazását és gyanúsítását, önkénytelenül is arra gondol: vajjon mit szólnak ezekhez a nép, a vármegye nagyközönsége? Keresi a zajos lármában az igaz hangokat, melyek nemcsak a választópolgárok, de a nagyközönség érdekeiről is szólnak és minden egyebet háttérbe szorítva csak a közjót, a közérdeket szolgálják. Mert hasztalan a következetességnek, az adott szónak hamis magyarázata, a lovagias kötelességek fennmaradó hirdetése, a baráti érzés kötelezettsége ha még olyan igazak és tiszták is azok, mint a hogy írják, a hogy beszélnek, mindez csak a szavak áradata, mellyel rá lehet beszélni a tudatlanokat, félre vezetni a könnyen hívőket, de az egyetlen igaz célt, a melyre mindenkinek törekednie kellene: a vármegye érdekét, békejét meg nem mentik.

Minden lépésünkben, mellyel a jövőt készítjük elő számunkra, nem lehet biztosabb tanítómesterünk, mint a mult. És most, a mikor arról van szó, hogy vagy a pár év előtti közigazgatási állapotokat állítsuk vissza az akkori első tisztviselőnek megválasztásával, vagy új emberrel új rendszert honosítsunk meg, a tiszta álláspont elfogadásánál mindenekelőtt a közelebbi multnak eseményeit kell bírálólag tárgyává tennünk.

Ma már túl vagyunk azon, hogy a közintézmények célját minden ember ne abban találja, hogy az egyesek érdekét szolgálja. A vármegyének is csak addig van létjogosultsága, míg minden egyes lakójának élet-és vagyonbiztonságát fenn tudja tartani, megélhetését, boldogulását megtudja könnyíteni, szóval teljes mértékben és kizárólagosan a lakosság egyetemének és nem egyesek érdekeit szolgálja. De ha figyelemmel kísértük a közigazgatási szervek munkásságát

a mult esztendőben, lehetetlen volt észre nem venni, lehetetlen volt fájdalommal nem tapasztalni, hogy ennek a célnak szem előtt tartása nem egyszer, de számtalanszor feledve volt. Hányszor és hány esetben láttuk érvényesülni a közönség rovására, az egyéni hatalmasságok önző törekvéseit, a baráti körök és bizonyos alkalmi célok érdekében tömörült csoportoknak akaratát s hányszor láttuk ezeknek szolgálatában a vármegye alispánját, nem mondom, hogy a közérdek kijátszásával, de minden esetre figyelmen kívül hagyásával.

És most itt van az alkalom ezt megszüntetni. Az alispánválasztáson ha tisztességes kenyert adunk egy embernek, attól biztosítékot kell szerezni arra nézve is, hogy a közigazgatás ezután minden illetékeltelen befolyástól menten a nép érdekét fogja szolgálni.

És a jövőre nézve a volt alispán személyében erre garanciát nem találhatunk.

Hol van a vármegye igaz érdeke? Kerestem a lezajlott titkos értekezlet kommunikációjában, az állítólag elhangzott szónoklatokban, az Ugron Zoltán tarka mókáival cifrázott cikében, elvbarátai álokoskodásaiban s bizony olyan formán jártam mint az a néger, ki összetörte az élesen sikoltó tilinkót, hogy megfogja benne a hangot.

Kerestem a mult eseményei között s határozott meggyőződést szereztem, hogy új emberrel, új rendszert kell bevinni az alispáni szobába.

Az ő vármegye nem a régi már. Papirosan hasonlít még hozzá, de valóságban más. Hajdan a nép érdekét képviselte az alispán, a felső hatalomét pedig a főispán, (ha más neve is volt akkor mind a kettőnek.) Ma csaknem megfordítva áll és ez az alkotmányos élet következménye; a főispán a kormány hatalom megbízásából a közérdek szem előtt tartására kötelezi a tisztviselőt. Nem minden esetben, de rendes körülmények közt ma már inkább képviseli a népakaratot a főispán, főképpen nálunk, hol a főispán ismeri a társadalmi rétegek és a nép életviszonyait, mert testestől lelkestől közülnék való. Ilyen főispánt lát a megye közönsége Ugron Akosban s ezért fogja majd megpecsételni és megerősíteni bizalmát iránta a választás napján. Ez a bizalom, a nép bizalma lesz és az igazság ott van a hol a nép.

Lapzárta előtt.

Budapest április 1.

A házszabályrevízió feletti vita, esendes, unalmas mederben folyik; a képviselők teljes közönsége mellett a héten a Ház alig volt határozatképes, úgy kellett a kellő szám kiegészítésére a képviselőket betoborozni. A képviselőház husvétii szünete nagycsütörtökön kezdődik és az első ülés már husvét után szerdán tartatik.

A hét legnagyobb politikai eseményei, hogy ő felsége szombaton Zichy Aladár gróf minisztert, majd hétfőn Wekerle Sándor miniszterelnököt fogadta kihallgatáson. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kedden délután utazott a gyorsvonattal Bécsbe, hol a király szerdán dél-

előtt fogadta külön kihallgatáson. Ez audienciákon nagyjelentőségű politikai ügyek kerülnek szóba, melyek iránt az egész ország közvéleménye érdeklődéssel van eltelve.

A legmegbízhatóbb helyről értesülünk, hogy a király Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert a Lipótrend nagykeresztjével és ezenkívül meleghangu kéziratával tüntette ki a mi a legnagyobb kitüntetések közé tartozik. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter szintén meleghangu kéziratot kap elismerésül. Popovits Sándor és Szerényi József államtitkárok valóságos belső titkos tanácsoságot, Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár a Lipórend középkeresztjét kapja. A kitüntetések a hivatalos lap legközelebbi számában jelennek meg.

KÜLÖNFELÉK.

NEM SIRATLAK TÖBBÉ...

Nem siratlak többé
Nincs mivel siratni,
Utolsó csepp könnyem
Éretted hullott ki.

Nem szeretlek többé
Nincs mivel szeretni,
Érted vérző szívem
Izenként tépted ki.

De van imádságom
S azzal fohászokodom;
Áldjon meg az Isten!
Áldatlan ne hagyjon...

Deréki Antal.

Előfizetési felhívás.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Az a sok írás és szóbeli elismerés, mellyel lapunk irányába a közönség legszélesebb rétegeitől részesült bizonyítja leginkább, hogy megtaláltuk az utat a közönség lelkéhez, hogy hivatásunknak lelküismeretesen és hiven megfeleltünk, de felment bennünket egyszersmind az alól, hogy hangzatos fraízisokkal kelljen lapunkat a megye közönségének külön pártfogásába is ajánlanunk.

Kitűzött, egyenes utunkon, az igazság és tárgyilagosság ösvényén ezentul is megmaradunk, a székelység minden ügyét ezentul is meleg szeretettel felkaroljuk és hisszük, hogy ezzel magunkat a közönség szives támogatására a jövőben is érdemessé tesszük. Előfizetési áraink lapunk homlokzatán olvashatók.

— Rendkívüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között, midőn a családok körében a női toaletti kérdése igen fontos szerepet játszik azt hisszük, kedves szolgálatot teljesítünk lapunk t. előfizetőinek, midőn tudatjuk, hogy Magyarország legregibb divatújságjával, a Budapesti Bazárral oly egyezsége léptünk, hogy ezt a minden tekintetben magas színvonalon álló praktikus divatlapot t. előfizetőinknek kedvezményesen áron, negyedévenként 1 korona 60 fillérért küldetjük. A Budapesti Bazár kitűnő szabásainak segítségével az összes női öltözékek könnyen készíthetők el otthon házilag. A Budapesti Bazár minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérnemű-modellel tartalmaz s „A mi kedveseink” címen egy teljes gyermekújságot is ad, melyben a divatos és szezonserű gyermeköltözéseken kívül a mi kedveseinket csengő-bongó

versekkel mulattatja bászivén a bász és kélyek magy könnyű, h vesbbé gy hetik szépiroda nyeket, e vellákat c salgó Sz megvitata fizetők r minden l s körjü punk ki vezményl részesül

— HIL

Mon d nem páll m o n g yelő ug sadalmi zik inner

m o n

ember l

holdvilág

m o n

tartózkod

városun

kelység

m o n

lásra an

den sza

m o n

szálloda

lebb be

m o n

megtart

nagysza

m o n

tólása c

fillérest

szóttese

E hir

vállal

keszt

— E

kön áp

Bögöz;

Vajdah

Alsóvis

Oláhláp

ilye; 8

Zám;

Kutyafa

11-én

lós; 12

— E

ken e

szállod

dez St

sünk,

százalé

liga ja

célra

ajánlul

szives

Jancsi

—

tor, a

zöje e

Reisen

Öszint

dogsán

—

Máté

kedde

suth

hajtó

ber —

rémül

kerül

nek k

zuzóc

nagy

nelmi

hogy

dacán

volt

zott

hatot

a lel

—

óra t

féle

talos

versikkel és tanulságos mesékkel mulattatja. Nagy kézimunka és szabásívén átlag 110—120 részletszabás és kézimunkarajzot közöl, melyek magyarázata is oly világos és könnyű, hogy segítségével még a kevésbé gyakorlottak is maguk készíthetik el összes ruháikat. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket, elbeszéléseket, tarcákat, novellákat és verseket közöl, míg társalgó Szalonja közérdekű kérdések megvitatására díjtalanul áll az előfizetők rendelkezésére. Az előfizetés minden hó elsejétől kezdhető, a kért s kérjük az előfizetési összeget a punk kiadóhivatalába küldeni. E kedvezményben csakis lapunk előfizetői részesülnek.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a városi dobos nem pályázott az alispáni állásra;

mondják, hogy a kir. tanfelügyelő úgy megszerette városunk társadalmi életét, hogy sohase kíváncsizik innen elmenni;

mondják, hogy némely fiatal ember kopaszága pótolja nálunk a holdvilágot;

mondják, hogy a vásáron itt tartózkodó jósnő megjövendölte, hogy városunk a jövő században a székség központjává emelkedik;

mondják, hogy az alispáni állásra annyian pályáztak, hogy minden szavazóra jut egy külön jelölt;

mondják, hogy a „Budapest” szálloda összes helyiségeibe legközelebb bevezetik a villanyvilágítást;

mondják, hogy a „gyermeknap” megtartására jótékony hölgyeink, nagyszabású ünnepélyeket terveznek;

mondják, hogy a háziipar pártolása céljából hölgyeink a legutolsó fillérestélyen kivétel nélkül székely szöttekben jelennek meg.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

— **Erdélyrészi vásárok.** Csütörtökön április hó 2-án Alsócsernáton, Bögöz; 4-én Eted, Oláhlaposbánya. Vajdahunyad; 5-én Baromlaka; 6-án Alsóvíst, Bethlen, Hidalmás, Kékes, Oláhlapos, Szentágota; 7-én Marosilye; 8-án Sarmaság, Szilágycseh, Zám; 9-én Marosvásárhely; 10-én Kutyaalva, Magyarós, Marosújvár; 11-én Balázsfalva, Gyergyószentmiklós; 12-én Halmagy.

— **Halestély jótékonycélra.** Pénteken este 8 órakor a „Budapest” szálloda éttermében halestélyt rendez Sükösd Miklós derék vendéglő-sünk, ki ez estély bevételének 5 százalékát az országos gyermekvédő ligája javára engedi át. A jótékonycélra való tekintetből is melegen ajánljuk ezen estélyt közönségünk szives figyelmébe. Az estélyen Kónya Jancsi zenekara működik közre.

— **Eljegyzés.** Constantinesen Viktor, a helybeli kir. törvényszék jegyzője eljegyezte Reisenauer Hedviget, Reisenauer építőmester leányát. Őszintén gratulálunk és tartós boldogságot kívánunk a szép frigyhez.

— **Elgázolás.** Csiky Istvánné szül. Máté Róza 6—7 éves kis fiúcskáját kedden délután 2 óra tájban a Kossuth utcában egy vidéki szekéren hajtó — mint megtudtuk bögzői ember — szinte agyongázolta. A megremült fiúcska egészen a szekér alá került és csak az isteni gondviselésnek köszönhető, hogy néhány erős zuzódáson és lörhörzsoláson kívül nagyobb baja nem esett. A történelmi hűség kedvéért megjegyezzük, hogy az egész hosszú utcavonalon dacára annak, hogy hetivásár napja volt egy szál rendőr sem mutatkozott és a kocsi vigan tovább hajtott, mintha semmi sem terhelné a lelkiismeretét.

— **Tüzeset.** Kedden délután egy óra tájban a Bethlen utcában Komló-féle házban lakó Páhan Antal asztalos mester műhelyében tűz támadt,

mely csakhamar lángba borította a felhalmozott gyaluforgácsot és faanyagot; szerencsére elég gyorsan észrevették és elfojtották a tüzet, még mielőtt nagyobb károkat okozhatott volna. A tüzoltóság — more patrio — ismét csak a tűz végére érkezett, mikor már semmi munkája sem akadt. Kapcsolatban megemlítjük, hogy a Budvárán már a déli órákban feltörő füstfelleg jelezte, hogy a Csicseren valami rakoncátlankodók felgyújtották a száraz galyakat. A tűz még délután 3 órakor is tartott, pedig mint értesülünk az egész készleltben levő rendőrséget kivonultatták az oltására és épen azért nem került aztán rendőr a Kossuth utcára, mikor a kisgyermekkel az a baleset történt. A tanulság pedig az, hogy okvetlen szaporítani kell a rend. részünket.

— **Halálozások.** Egerpataki Kiss Károly reform. lelkész életének 75 ik boldog házasságának 46-ik, áldásos lelkipásztorokodásának 48-ik évében rövid betegség után jobb létre szenderült. A megboldogult minden tudását és tevékenységét egyházának szentelte és hívei körében általános szeretetben részesült. Hült tetejét vasárnap, e hó 29-én délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra Agyagfalván, bánatos családja és nagy közönség őszinte részvételével.

Nagy Lajos a marosvásárhelyi állami polgári fiúiskola igazgatója életének 68 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Konfirmációi Emlék.** A De meter Dénes homoródkarácsonfalvi unitárius pap szerkesztésében megjelent gazdag tartalmú *Konfirmációi Emlék* kapható *Betegh Pál* könyvkiadónál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz.

— **A ferencrendi testvérek vezetése alatt álló róm. katolikus elemi fiúiskola növendékei** e hó 29-én tartották a magyar szabadság hajnalának 60 ik emlékünnepe a „Budapest” szálloda színháztermében igazán bántóan kevés közönség jelenlétében; pedig úgy az előadott alkalmi darab P. Máthé Özséb szép műve, mint a közreműködők ügyessége, de mindenekelött a nemes célú hazafias ünnepély megérdemelték volna a zsufolt házat Találják meg úgy a rendezők, mint a közreműködők becsületesen teljesített hazafias munkájukban a méltó jutalmat

— **Szociálisták értekezlete.** A Kisküllő-, Nagyküllő- és Udvarhely-megyék szociáldemokrata pártszervezetének kiküldöttjei husvét első napján Segesváron értekezletet tartanak, melynek napirendjén: szervezkedés, agitáció, pártajtó, megyei titkárság, az általános választói jog és indítványok szerepelnek. Mi szívesen átengedjük ezt a dícsőséget a szomszédvárosnak, mert megvagyunk győződve, hogy nálunk azoknak az eszméknek úgy sincs meg a kellő talajuk, és a mi derék munkásaink sokkal józanabbak, semhogy azokkal lelküket megmetyeljeztessék.

— **Hírlap.** E cím alatt Marosvásárhelyen megjelenő napi újság szerkesztőségét március hó 26-án az erdélyi hírlapírói gárda egyik agilis tagja Dénes Imre vette át, a ki beköszöntőjében kéri nehéz munkájához a közönség támogatását

— **Közgyűlések.** A Szentegyházsoláhlalva és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet április hó 5-én délután 2 órakor, a Homoródmási fogyasztási és értékesítő szövetkezet szintén április 5-én délután 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését.

— **Székely Otthon alapítása.** Kolozsváron a Székely Otthon jótékony-sági egyesület vasárnap alakította meg a székely otthonot. Ennek célja az lesz, hogy Kolozsváron lakó székely iparos ifjak, munkások segélyezést, gondozást, nevelést nyerjenek, ezen

kívül pedig a kolozsvári székelyek társadalmilag egyesüljenek s egymásnak anyagi, erkölcsi, jogi védelmet nyújtsanak. Ezzel kapcsolatban említjük meg, a fővárosban is terve van véve a székely otthon megalapítása, különösen abból a célból, hogy a fővárosba bármely ügyes bajos dolgokban járó székelyek ne alljanak tanács-talanul az emberaradathban, hanem az otthonban ingyen, jóakaratu tanácsot, urbaigazítást, esetleg jogsegélyt is kapjanak. Tekintve azt, hogy mennyi székely lakik a fővárosban és mennyi van a különböző hivatalokban, áldásos, hazafias segítséget könnyen képesek adni s remélhetőleg mihamarab megismerik a felrânduó székelyek az intézmény áldásos voltát.

— **Amatőrök fényképészeti szükségleteiket előnyös árakban kapják:** *Betegh Pál* könyv-, papir-, író és rajzszerszerkedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz. *Adria szírvázlemezek!* Hazai gyártmányok!

— **Késelés.** Vasárnap este Baróton egy vargyasi építész és egy székelyudvarheiyi kőmíves mester ellátogattak a Kozák István fele virágos kertbe, ahol egyideig csak elmulattak szép csendesen együttesben, de az egyetértés nem volt maradandó, s csakhamar birokra kerültek, és eközben az udvarhelyi ember bicskát rántott s ellenfelet habba szarta. A szuras szerencsére nem volt veszedelmes, de mégis egy néhány becsütlő vérebe került a vargysinak, ki mellesleg mondvá házasmember s pár napig otthon volt kénytelen vesztegelni, hogy a túltúzes természetén segítő érvágás következményeit kiheverje. A bicskázó atyafi a baróti csendőrség a nagyajtai járásbírósg pártfogásába ajánlotta, a megkéselt fel pedig most tanulta meg azt a székely közmondást hogy: „Hazas ember otthon légy, mert ott nem csip meg a légy”.

— **Szabadságolás az aratás idejére.** Ó felsége elrendelte, hogy a nyári fegyvergyakorlatra bevonuló szabadságosok az aratási munkálatok idejében próbaképpen három hétre hazamehessenek. Ilyen szabadságot természetesen csak azoknak adnak, akik erre rászorultak, a mit községi bizonyítvánnyal kell igazolni Mindekelőtt azokat veszik tekintetbe a kiknek szülőik földmíves emberek és a munkálatoknál szükségük van a gyermekükre. A hadügyminiszter e célból már tárgyalásokat kezdett a vasutigazgatósággal, hogy a szabadságolt katonák olcsóbban utazhassanak.

— **Hazafias ünnepi beszédek** cím alatt egy igen értékes és tartalmas füzet jelent meg dr. Király Péter lapunk kitűnő munkatársának tollából, mely tiszta hazafiasággal telített márciusi beszédeket tartalmaz; melegen ajánljuk e füzetet úgy iskoláink, mint társadalmi egyleteink szives figyelmébe. Ára 1 korona; megrendelhető a szerzőnél Debrecenben.

— **Államsegély kérvények beadása.** Minthogy az államsegély iránti kérések több esetben közvetlenül a kereskedelmi miniszteriumhoz nyújtattak be, a kereskedelmi miniszter az eljárás rövidebbé tétele céljából 2487—VI. E) szám alatt most a következő rendeletet intézte az ősz szes kereskedelmi és iparkamarához: A hazai ipar fejlesztéséről szóló 1908 évi XIII. t. c. végrehajtási utasításának 57. § a értelmében a kisiparosok államsegély iránti folyamodványai az illetékes kereskedelmi s iparkamaráknál nyújtandók be. Ezn rendelkezésem ellenére a folyamodványok leg-több esetben közvetlenül elem terjesztettek fel a vezetésem alatt álló miniszterium által adatnak ki az illetékes kamaráknak véleményezés végett. Hogy ezen eljárások okozta és a kérelmező felek hátrányára eső

késedelmet a lehetőség szerint csökkentsem, felhívom a kamarát, hogy a területén levő ipartestületeket és egyéb iparos egyesületeket e végrehajtás utasítást idézett szakaszának rendelkezéseire figyelmeztesse.

— **Zenekedvelők és zenészek figyelmébe!** Hegedűk, hegedűvonók, hurok, gyanták, vonószőrök és más felszerelések — legjobb minőségben; Okarinák nagyválasztékban; hangsi-pok, harmonikák, klarinétnyelvek stb. előnyös árak mellett kaphatók: *Betegh Pálnál Székelyudvarhelyt.*

— **Csak 18 koronaért** szétkúld utánvétellel az Országos posztókvitelli Aruház Budapest, VII., Verseny utca 2. szám. egy férföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövetet vagy kamgarnt.

— **Nővénygyűjtő csak 80 fillér** *Betegh Pál* könyvkereskedésében. Gazdag tartalom, csinos kiállítás.

Kiadja: *Betegh Pál* újságkiadó intézete.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivételben bárhova a legpontosabban szállítatnak *Betegh Pál* könyv-, papir-, író, rajzszerszer- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Uj magyar lemezek! Legujabb Scala felvételek!

Grammofon hanglemezek kicserélése

Bármely gyártmányu kemény gummi lemez, a „Columbia” kivételével teljes eladási értékben visszavesz — három uj „Scala” lemez átvétele és fizetése mellett:

BETEGH PÁL

könyv- és zeneműkereskedése
:: Székelyudvarhelyt. ::

Két oldalas kis lemez 3 K 50 f,
Nagy lemez . . . . 6 K — f.

A „Scala” lemezek a legjobbak.

